

УДК 303.732.4

АНАЛІЗ ЯКОСТІ ОСВІТИ У СІЛЬСЬКИХ ТА МІСЬКИХ ШКОЛАХ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Прус О.В., студент, prus.o.v@nmu.one, НТУ «ДП»
Хом'як Т.В., к. ф.-м. н., доцент, khomiak.t.v@nmu.one, НТУ «ДП»

Згідно ст.3 ЗУ про освіту від 05.09.2017, кожен має право на якісну та доступну освіту. Згідно результатів міжнародного дослідження якості освіти PISA-2022, учні із сільської місцевості відстають від своїх однолітків з великих міст у читанні майже на п'ять років, у природничо-наукових дисциплінах — на чотири, а з математики — на понад чотири з половиною роки навчання [3].

Нерівність в українській системі освіти зумовлена комплексом наступних факторів:

1. *Кадрові проблеми* (нестача педагогічних працівників, недостатня кваліфікація педагогічних кадрів);
2. *Обмеження ресурсів* (недостатнє фінансування, обмеження матеріально-технічної бази закладів освіти);
3. *Географічні фактори* (віддаленість шкіл, нерозвинена інфраструктура, недосконала система транспортного сполучення);
4. *Соціальні фактори* (соціальна сегрегація, низький рівень життя);
5. *Система освіти* (недостатня адаптованість навчальних програм для сільських шкіл);
6. *Інші фактори* (COVID-19, військовий стан в країні);

Результати іспитів – це один із показників, який демонструє результативність учнів (рис.1).

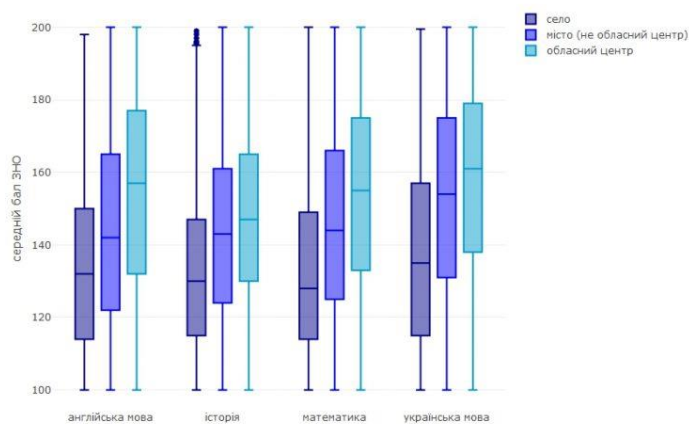

Рисунок 1 - Середній бал за результатами ЗНО випускників шкіл 2019 року у розрізі навчальних дисциплін за типом населеного пункту [4]

Існує значна нерівність у результатах іспитів між учнями з міст та сіл. Учні сільських шкіл зазвичай мають гірші результати з усіх предметів, що веде до нижчого відсотку успішного складання іспитів та вступу до ВНЗ. Всі результати є статистично значущими [4].

На рис. 2 наведено порівняльний аналіз результатів ЗНО та НМТ у різні часові проміжки.

Рисунок 2 – Відсоток учнів за результатами ЗНО 2019, 2021 та НМТ 2023, які подолали поріг у розрізі навчальних дисциплін за типом населеного пункту

У 2021 році спостерігається зниження відсотка тих, хто подолав поріг з математики та історії України як у сільській місцевості, так і в містах, порівняно з 2019 роком (рис. 3).

Рисунок 3 – Середні бали учнів за результатами ЗНО 2019, 2021 та НМТ 2023, які подолали поріг у розрізі навчальних дисциплін за типом населеного пункту

Середній бал, за результатами розглянутих іспитів, у учнів із сільської місцевості нижчий за учнів із міст за всіма розглянутими предметами.

Матеріально-технічне забезпечення шкіл відіграє важливу роль у освітньому процесі. За даними, наведеними на рис. 4, відсоток шкіл, які не забезпечені належною інфраструктурою, у сільській місцевості вище, ніж у містах, що також негативно впливає на освітній процес.

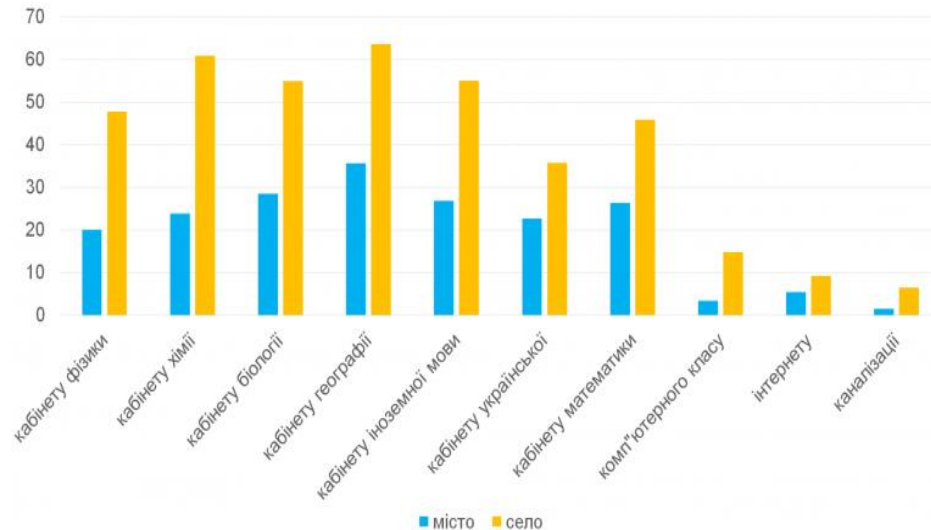

Рисунок 4 – Відсоток шкіл за типом місцевості, який немає відповідного обладнання [4]

Вчителі відіграють ключову роль у процесі передачі знань учням. Аналіз віку дозволить побачити чи існує різниця у віці між міськими та сільськими вчителями.

Рисунок 5 – відсоток вчителів у ЗЗСО за віком та типом місцевості

У віковій категорії до 30 років кількість вчителів у селах вища на 5%, ніж у селищах міського типу та містах (рис. 5).

Не лише вік впливає на якість викладання вчителів, а й їх рівень освіти. Так, на рис. 6 видно, що відсоток вчителів із середньої освітою та освітньо-кваліфікаційним рівнем молодшого спеціаліста у сільській

місцевості більший, ніж у містах. Водночас, у містах вище відсоток вчителів із ступенем магістра.

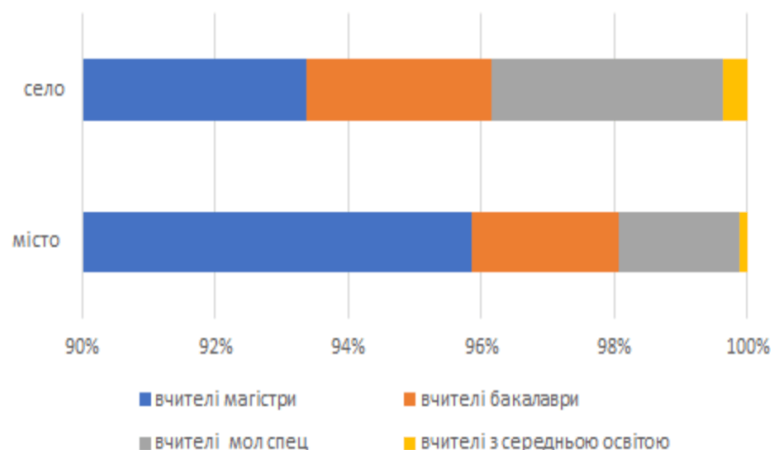

Рисунок 6 – Розподіл вчителів за рівнем освіти [4]

Провівши аналіз, можна виділити наступні проблеми та запропонувати шляхи їх подолання:

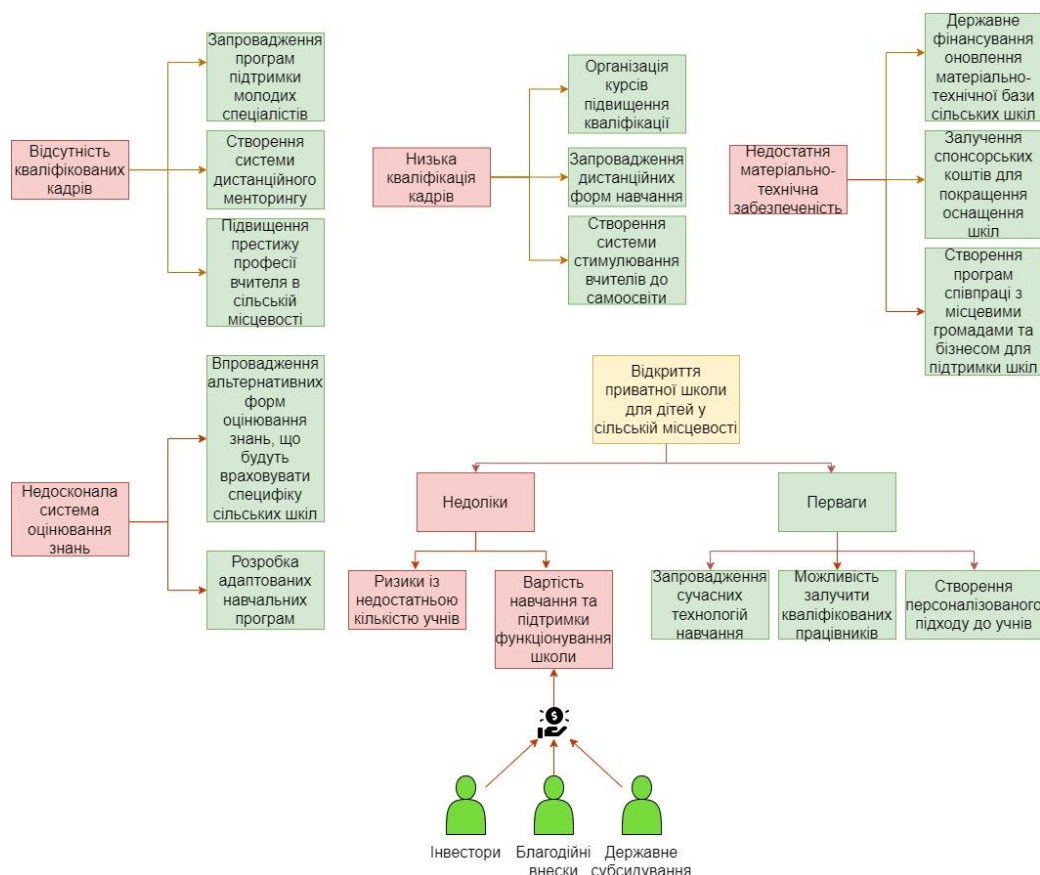

Рисунок 7 – Графічне зображення проблем закладів середньої освіти та шляхів їх вирішення

Висновок. Проведене дослідження, зокрема, аналіз результатів ЗНО та НМТ свідчить про гірші результати учнів сільської місцевості. Це пов'язано з нестачею кваліфікованих педагогів, відставанням у матеріально-технічному забезпеченні шкіл та іншими факторами. Необхідно впроваджувати зміни у сільській місцевості, які будуть стосуватися освітнього процесу. Були запропоновані шляхи вирішення наведених проблем.

Список використаних джерел

1. <https://zno.testportal.com.ua/opendata> - дані про результати ЗНО та НМТ.
2. <https://www.ukrstat.gov.ua/> - статистичні дані за ЗСО в Україні.
3. https://pisa.testportal.gov.ua/wp-content/uploads/2023/12/PISA-2022_Nacjonalnyj-zvit_povnyj.pdf - результати міжнародного дослідження якості освіти PISA-2022
4. <https://voxukraine.org/mi-buli-na-seli-shho-pokazali-rezultati-zno> - аналіз результатів ЗНО в містах та селах.

УДК 519.8

ЕВРОІНТЕГРАЦІЯ ТА ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Рудницький М. І., студент rudnytskyi.8864858@stud.op.edu.ua, НУОП

Протягом доволі великого часу наша держава прагне стати повноцінним членом ЄС та НАТО, вивчення іноземних мов є одним із пріоритетів у здійсненні цієї мети. 2016 рік було оголошено роком англійської мови[1], у червні 2023 було запропоновано зробити англійську мову обов'язковою для чиновників[2]. Тож це питання залишається актуальним й потребує впровадження інновацій в цій сфері.

Слід визначити, що відбувається з вивченням іноземних мов в Україні. На жаль, традиційні методи виявилися неефективними. Більшість людей, які володіють англійською мовою, вивчили її завдяки власним старанням, заняттям 1 на 1 з викладачем чи у маленьких групах [3]. Тому перед нами стоїть завдання покращити те, що вже існує, й зробити навчання доступним як самостійно, так і з репетитором.

Просте та ефективне рішення – це нові інструменти. На ринку представлено багато відомих рішень, таких як Quizlet, Anki, Duolingo.